

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 121 002/99-11018
Signatura: bl2cs101

Oblastní pracoviště č. 12 Brno
Okresní pracoviště Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Základní škola, Jasanová 2, 637 00 Brno
Identifikátor ředitelství:	600108350
Ředitel školy/zařízení:	Mgr. Miroslav Janda
Zřizovatel:	Město Brno - městská část Jundrov, Veslařská 56, 637 00 Brno
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno, Křížová 22, 603 00 Brno
Termín inspekce:	15. - 16. prosince 1998
Inspektoři:	Mgr. Věra Hlaváčová, RNDr. Marie Machálková, PhDr. Renáta Ševčíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí ŠÚ o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy tříd v nichž byly realizovány hospitace, rozvrh hodin, personální dokumentace učitelů, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1997, učební plány č.j. 16 847/96-2 a 18 730/91-20, tematické plány hospitovaných předmětů, učební osnovy vzdělávacího programu základní škola a upravené učební dokumenty pro 8. a 9. ročník, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, úvazky pedagogických pracovníků ve školním roce 1998/99, zápisy z pracovních porad a pedagogických rad, zápisy z předmětových komisí sledovaných předmětů, přehled zájmových útvarů, dokumentace školní družiny, hospitační záznamy ČŠI.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Česká školní inspekce se zaměřila na hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání v předmětech matematika, fyzika, chemie, přírodopis a občanská výchova.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola má pro výuku sledovaných předmětů dobré prostorové podmínky. Funkčně vybavená odborná učebna fyziky a chemie je využívána. Vybavení sbírek pro výuku

přírodovědných předmětů umožňuje realizovat vzdělávací program i předepsané praktické činnosti žáků. Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách, odborná pracovna, ani pracovna výpočetní techniky není na škole zřízena. Fond učebnic pro výuku matematiky je dostatečně široký a odpovídá vzdělávacímu programu školy. Kabinetní sbírka matematiky obsahuje základní učební pomůcky. Podmínky pro výuku předmětu občanská výchova jsou dobré, žáci mají učebnice. Knihovna, odborná knihovna a didaktická technika pro učitele je k dispozici ve škole.

Prostorové podmínky školní družiny jsou vzhledem k počtu žáků dostačující. Zařízení je standardní, družina může využívat i školní bazén, tělocvičnu, hřiště. Vybavení pomůckami pro zájmovou činnost, didaktickou technikou a literaturou je nadprůměrné.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných vyučovacích předmětech hodnotíme jako průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola a třídy jsou prostorné, upravené a čisté, chodby jsou vyzdobeny velmi pěknými výtvarnými pracemi žáků. Prostory školní družiny jsou doplněny množstvím výtvarných i jiných prací z tvorby dětí. Třídy jsou vybaveny ochrannými okenními fóliemi proti přímému slunečnímu záření, které zaručují přijatelnou teplotu, méně však světlost. Estetický vzhled je celkově nadprůměrný. Učitelé v kabinetech a vychovatelky školní družiny mají dobré vybavení pracovních míst. Škola má prostory pro rekreaci a relaxaci. Svým vybavením umožňuje dodržování pitného režimu (fontánky na chodbách školy, prodej ovocných nápojů v jídelně školy).

Rozvrh hodin odpovídá požadavkům vyhlášky o základní škole. Délka přestávky po druhé vyučovací hodině byla upravena v souladu s legislativou v průběhu inspekce. Struktura vyučovacích hodin je v rozvrhu školy sestavena velmi dobře a zohledňuje psychicky náročné činnosti ve výuce. Zřízením školní družiny je umožněn žákům I. stupně odpočinek, rekreace a relaxace po vyučování. Rozdělení činností ve školní družině je správné a podporuje vytváření vhodných psychohygienických návyků.

Psychohygienické podmínky jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuku sledovaných předmětů zajišťují zkušení učitelé s pedagogickou praxí nad třicet let a začínající pedagog. Vyučující matematiky, přírodopisu, chemie a fyziky mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Občanskou výchovu vyučuje pedagog bez příslušné odborné způsobilosti. Vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu školy, který klade důraz na činnostní pojetí výuky, není struktura pedagogického sboru v hospitovaných předmětech optimální (viz bod 5).

Vychovatelky školní družiny mají požadované vzdělání.

Personální podmínky v oblasti hospitovaných předmětů jsou vzhledem ke vzdělávacímu programu školy na průměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Učební osnovy ve sledovaných vyučovacích předmětech jsou v zásadě plněny. Vyučující zpracovali pro jednotlivé předměty individuální tematické plány, které většinou korespondují s učivem předepsaným osnovami. V předmětech fyzika a matematika byl vzhledem k osnovám některých ročníků zjištěn časový skluz. V tematických plánech

předmětu chemie je přesunuta část učiva z osmého do devátého ročníku. U předmětu občanská výchova souhlasí témata v plánu učitele s osnovami, v třídních knihách jsou však zapisována nepřesně a neúplně. Ve sledované výuce jsou vzdělávací cíle učebních osnov plněny.

Učební osnovy v hospitovaných předmětech jsou plněny na průměrné úrovni.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Občanská výchova

Pro vyučování učitel stanovil cíl nebo téma a postupně je plnil. Cíl však ve výuce nesdělil žákům ani nehodnotil jeho plnění. Charakter práce učitele byl založen na slovním sdělování a předávání informací. Tím docházelo často u žáků k pasivnímu přijímání učiva. Část činnosti učitele směřovala k navození a vytváření emocionálních prožitků a postojů žáků k současným společenským problémům. Činnost žáků se ve sledovaných hodinách lišila. V některé byla aktivita žáků v rámci vymezeného prostoru učitelem velmi dobrá a byla spojena s celkově lepší atmosférou a spoluprací žáků s učitelem. Tato výuka probíhala živě, přirozeně, žáci akceptovali učitele, spontánně hovořili a doplňovali učitele svými zkušenostmi. V jiné hodině se žáci neprojevovali, byli pasivní, téměř nekomunikovali. Pomůcky a literatura ve výuce byly málo efektivně využity, učebnice a sešity nebyly využívány.

Kvalita výuky občanské výchovy je celkově na průměrné úrovni.

Přírodopis

Cíle stanovené v souladu s obsahem vyučovacích jednotek byly splněny. Ve dvou sledovaných hodinách použili učitelé klasickou metodu výkladu za spoluúčasti žáků na procesu. Ti na základě vlastního pozorování dokázali rozlišovat zkoumané materiály, hodnotit a tvořit závěry. Při orientačním opakování pracovali žáci s obrazovým materiálem, modely a geologickou mapou. Učebnice byly využity tvůrčím způsobem, žáci prokázali schopnost pracovat s textem.

V jedné vyučovací jednotce převládaly činnosti žáků formou laboratorních prací. Ti byli schopni díky kvalitní přípravě učitele a srozumitelnému návodu zvládnout předepsané praktické činnosti a splnit stanovený cíl.

Ve všech sledovaných hodinách byla výuka vedena frontální metodou. Diferencovaná výuka vzhledem k integrovaným žákům nebyla ve sledovaném vzorku hodin využívána. Náročnost učitelů nelze posoudit, ve sledovaných hodinách nebylo provedeno hodnocení ani klasifikace. Efektivitu vyučovacího procesu zvýšila použitá didaktická a audiovizuální technika. Pozitivní a oboustranně vstřícný vztah mezi učiteli a žáky se příznivě projevil v pracovní atmosféře.

Kvalita výuky přírodopisu je na spíše nadprůměrné úrovni.

Fyzika a chemie

Cíle stanovené s ohledem na činnost učitele nebyly vždy splněny. V jednom případě nerozlišoval vyučující cíl a téma hodiny. Ve všech sledovaných hodinách převládaly verbální aktivity učitelů. Srozumitelný výklad s důrazem na praktické aspekty učiva a využití teoretických poznatků v praxi měl motivující charakter. V některých vyučovacích jednotkách byli žáci účastníky na výkladu, odvozovali vztahy pod vedením učitele.

Diktováním učiva není u žáků vytvářen návyk k samostatnosti v práci s textem. Předávání hotových poznatků opisováním rovnic a textu z tabule nepřispělo k rozvoji

tvůrčích schopností a samostatnosti žáků, ani k jejich zájmu o předmět. Pasivita žáků ve vyšším ročníku korespondovala s výukovými metodami učitele. V nižším ročníku reagovali žáci spontánně, motivace pochvalou měla kladný vliv na jejich aktivitu. Při individuálním zkoušení znalostí učitel známku zdůvodnil, ohodnotil výkon žáka. V žádné ze sledovaných hodin nebyla využita diferenciací vzhledem k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Integrovaní žáci neměli při zjišťování znalostí možnost výběru, náročnost požadavků učitele při písemném zkoušení v chemii byla pro všechny žáky třídy stejná. Učebnice byly využity minimálně. Vzhledem k časovému rozvržení hodiny nebylo provedeno ve většině vyučovacích jednotek shrnutí a zopakování nových poznatků, nebyla získána zpětná vazba. Vztahy mezi učiteli a žáky byly většinou pozitivní. Průběh a efektivita sledovaných hodin měly vzhledem ke vzdělávacímu programu školy průměrnou, v jedné hodině podprůměrnou úroveň.

Kvalita výuky fyziky a chemie je celkově na průměrné úrovni.

Matematika

Vyučující stanovili cíle hodin v souladu s tematickými celky učebních osnov. Cíle jednotlivých vyučovacích hodin nebyly však vždy žákům sděleny. Efektivita hodin se lišila v závislosti na použitých vyučovacích metodách. Ve většině sledovaných hodin se vyučující omezili na výklad, samostatnou práci a základní fixační metody.

Formy výuky a použité metody byly pestřejší v hospitované hodině na I. stupni základní školy, kvalita výuky byla vyšší. Na II. stupni chyběly více efektivní postupy a formy práce, taktéž diferencovaný a individuální přístup vyučujících. Výuka nebyla vždy koncipována a organizována tak, aby splnila i očekávání žáků. Jejich aktivita a iniciativa byla proto nízká, v jedné hodině byla patrna nekázeň žáků.

Vyučující se snažili o zpětnou vazbu formou průběžného ústního hodnocení práce žáků, klasifikací a písemným prověřováním vědomostí. Velmi málo prostoru bylo věnováno závěrečnému zopakování a shrnutí učiva.

Kvalita výuky matematiky je celkově na spíše podprůměrné úrovni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Vědomosti a dovednosti žáků byly vyučujícími sledovány a hodnoceny pouze v některých hospitovaných hodinách. Na základě orientačního opakování, individuálního zkoušení a hodnocení stupně obtížnosti prověrek se znalosti a dovednosti žáků v jednotlivých třídách a předmětech výrazně liší. Většinou dokázali žáci učivo pouze reprodukovat a memorovat, zřídka pracovali tvůrčím způsobem. V občanské výchově v hospitovaných hodinách nebyly vědomosti žáků zjišťovány a hodnoceny. Současně žáci nevykazovali požadované dovednosti práce s učebnicí, literaturou a sešity, protože se tyto metody učení pravidelně v hodinách nezařazují. Komunikativní dovednosti žáků ve sledované výuce byly na průměrné úrovni. Vedení školy nevyužívá ke kontrole vědomostí a dovedností žáků vlastních prověřovacích testů a prověrek, ani testů Kalibro.

Výsledky žáků jsou vzhledem ke vzdělávacímu programu školy na průměrné úrovni.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 1997/98 a zpráva o hospodaření školy za rok 1997 je zpracována v souladu s platnou legislativou. Ve zprávě o činnosti školy je chybně označen název vzdělávacího programu čj. 18 730/91-20, tento nedostatek byl

dodatečně opraven. Po obsahové stránce je výroční zpráva velmi dobře zpracována, může být využita v další činnosti školy. Pracovníkům školy je k dispozici na přístupném místě. O projednání zprávy na poradě pracovníků školy je veden záznam.

Výroční zprávy mají spíše nadprůměrnou úroveň.

8 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V souladu s Pokynem MŠMT ČR čj. 21366/95-20 vypracoval ředitel školy rámcový plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro šk. rok 1998/99. Vzdělávací aktivity se týkají především oblasti primární protidrogové prevence a školení výchovných poradců, méně rozvoje učitelů po stránce metodické a odborné. Jeden z učitelů si zvyšuje kvalifikaci pro výuku na středních školách. Vedení školy vzdělávací aktivity učitelů podporuje.

Další vzdělávání a odborný růst učitelů má dobrou úroveň.

9 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola nabízí ve svém vzdělávacím programu volnočasové aktivity v podobě zájmových kroužků (sportovní, plavecký, výtvarný, sborový zpěv). Žáci prvního i druhého stupně se aktivně zapojili do řady soutěží. V mnohých z nich získali významná ocenění v rámci města Brna. Pěvecký sbor reprezentoval školu svým vystoupením na Brněnských vánocích. Zapojení školy do rozvojových programů ŠÚ, stejně jako mimoškolní aktivity učitelů zvyšují kredit školy a pozitivně ovlivňují její prezentaci.

Aktivity, které ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy mají spíše nadprůměrnou úroveň.

10 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy jsou školní jídelna a školní družina.

Školní jídelna poskytuje stravování žákům, zaměstnancům i jiným strávnicků v příjemném prostředí.

Školní družina má dvě oddělení, zabezpečuje odpolední i ranní činnosti pro žáky I. stupně. Činnosti respektují potřeby a zájmy žáků a jsou rozděleny do odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňují žákům také přípravu na vyučování. Organizace provozu je efektivně rozložena a kvalitně zabezpečena.

Činnost školských zařízení je na nadprůměrné úrovni.

ZÁVĚRY

Na základě uvedených zjištění hodnotí Česká školní inspekce výchovně vzdělávací činnost školy ve sledovaných oblastech celkově jako průměrnou.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmuVěra.....Hlaváčová.....v.r.....
členové týmuMarie.....Machálková....v.r.
.....Renáta...Ševčíková.....v.r.

V Blansku dne 4.1.1999

Přílohy: ----

Inspekční zprávu jsem převzal dne
5.1.1999.....

razítko

Podpis ředitele školy Miroslav Janda v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Brno - městská část Jundrov, Veslařská 56, 637 00 Brno	13.1.1999	121 015/99-11018
Školský úřad: Brno, Křížová 22	13.1.1999	121 016/99-11018

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
12.1.1999	08/99	Nejsou